

22. 10. 2008

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Návrh novely insolvenčního zákona

Poslanecká sněmovna v současné době projednává vládní návrh novely insolvenčního zákona (sněmovní tisk č. 596/0), jehož cílem je přeměnit původní přechodné ustanovení § 101 odst. 1 na stabilní součást insolvenčního zákona. Měla by tak zůstat zachována dosavadní praxe, kdy doba pro vydání a zveřejnění vyhlášky o zahájení insolvenčního řízení je omezena pouze na úřední hodiny insolvenčního soudu.

Poslanecká sněmovna dále projednává vládní návrh novely občanského soudního řádu (sněmovní tisk č.559/0), jehož vybrané části pojednávající o návrhu na snížení jistoty za podání návrhu na nařízení předběžného opatření a o navrhované změně v řízení o úschovách, jsou popsány níže.

Připravovaná novela insolvenčního zákona

V roce 2006 byla přijata nová úprava úpadkového práva. Součástí insolvenčního zákona, který byl ke dnešnímu dni již třikrát novelizován je i ustanovení § 101 odst. 1. Podle tohoto ustanovení je insolvenční soud povinen do dvou hodin od dojití insolvenčního návrhu vydat a zveřejnit v insolvenčním rejstříku vyhlášku o zahájení insolvenčního řízení.

Zákonem č. [296/2007 Sb.](#), kterým byl insolvenční zákon změněn, byla v návaznosti na organizačně-technické problémy související s přijetím insolvenčního zákona omezena doba, po kterou je nutné zajistit vydání vyhlášky o zahájení insolvenčního řízení. Novým přechodným ustanovením § 432 odst. 2 insolvenčního zákona bylo stanoveno, že v případech, kdy dojde insolvenční návrh insolvenčnímu soudu v době mimo jeho rozvrženou pracovní dobu nebo ve dnech pracovního klidu, se pokládá povinnost soudu zveřejnit vyhlášku v insolvenčním rejstříku za splněnou, učiní-li tak do dvou hodin po zahájení rozvržené pracovní doby; soud tedy nemusí povinnost zveřejnit vyhlášku v insolvenčním rejstříku plnit mimo běžnou pracovní dobu soudu. Toto přechodné ustanovení je podle platné úpravy účinné od 1. ledna 2008 do 31. prosince 2008.

Právě insolvenční vyhláškou oznamuje insolvenční soud zahájení insolvenčního řízení. Určení takového okamžiku je pro insolvenční řízení velmi podstatné; vydání vyhlášky o zahájení insolvenčního řízení sice neznamená úplnou nemožnost dlužníka disponovat s majetkem náležejícího do majetkové podstaty, jsou s tím však spojeny procesněprávní a hmotněprávní účinky.

Tak např. podle § 109 odst. 1 písm. a) insolvenčního zákona lze od okamžiku zahájení insolvenčního řízení pohledávky proti dlužníkovi uplatnit pouze přihláškou a to od chvíle, kdy se věřitel dozví o zahájení insolvenčního řízení. Přitom podle § 109 odst. 4 insolvenčního zákona účinky zahájení insolvenčního řízení nastávají okamžikem zveřejnění vyhlášky, kterou se oznamuje zahájení insolvenčního řízení v insolvenčním rejstříku. Stejně tak podle § 109 odst. 1 písm. b) a c) insolvenčního zákona je uvedený okamžik rozhodující pro uplatňování práv věřitelů ze zajištění a konečně i pro nemožnost provedení exekuce a to i exekuce, která již byla nařízena.

Ustanovení § 109 odst. 3 insolvenčního zákona dále odkazuje na jiná ustanovení zákona, s nimiž jsou spojeny také další účinky zahájeného insolvenčního řízení stanovené zákonem. To mohou být např. účinky omezující podle § 111 insolvenčního zákona nakládání s majetkovou podstatou a majetkem, který do ní může náležet, pokud by mělo jít o podstatné změny ve skladbě, využití nebo určení tohoto majetku anebo o jeho nikoli zanedbatelné zmenšení. V návaznosti na účinky zahájeného insolvenčního řízení může soud podle § 82 ve spojení s § 112 insolvenčního zákona také nařídit předběžné opatření, kterým může omezit dlužníka v nakládání s majetkovou podstatou ještě v širším rozsahu, než který vyplývá z citovaného ustanovení § 111 insolvenčního zákona.

Z § 235 a násl. insolvenčního zákona přitom vyplývá, že takové právní úkony, kterými by dlužník po zahájení insolvenčního řízení zkracoval možnost uspokojení věřitelů nebo některé věřitele zvýhodňoval na úkor jiných, jsou neplatné.

Z uvedených důvodů by se proto dalo předpokládat, tak, jak to konečně vyplývalo z původního věcného záměru insolvenčního zákona, že zákonodárce se bude snažit chápat výše citované přechodné ustanovení opravdu jako provizorní, a to i s ohledem na deklarovanou snahu exekutivy o úplnou digitalizaci justice a maximální urychlení všech soudních řízení.

Z návrhu novely insolvenčního zákona ze dne 20. 8. 2008, který vláda předložila dne 9. 8. 2008 Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky však vyplývá, že takových změn se přinejmenším v nejbližší době nedočkáme.

Vláda navrhuje, aby v § 101 odst. 1 insolvenčního zákona, se za větu první vložila věta „Jestliže insolvenční návrh dojde insolvenčnímu soudu v době, kdy do skončení úředních hodin insolvenčního soudu zbývají méně než 2 hodiny, nebo ve dnech pracovního klidu, zveřejní insolvenční soud tuto vyhlášku nejpozději do 2 hodin po zahájení úředních hodin nejbližšího pracovního dne insolvenčního soudu.“, a to s účinností od 1. ledna 2009. Prakticky tedy vláda navrhuje přetransformovat původní přechodné ustanovení s omezenou platností na stabilní součást insolvenčního zákona.

V důvodové zprávě zaujala vláda stanovisko, že dosavadní aplikační praxe ukázala, že stávající stav je zcela vyhovující a omezení doby, po kterou soud musí do dvou hodin vydat vyhlášku o zahájení insolvenčního řízení, pouze na úřední hodiny insolvenčního soudu, nepřináší žádné komplikace. Změna dosavadní praxe a návrat k původnímu záměru právní úpravy by s sebou přinesla významné finanční a organizační zatížení jak aplikujících soudů, tak i subjektů, které informace z insolvenčního rejstříku zpracovávají při každodenních obchodních operacích. Mezi nežádoucí důsledky by mimo jiné patřilo bezodkladné organizační a technické zajištění insolvenčních soudů pro plnění povinnosti vydat a zveřejnit vyhlášku o zahájení insolvenčního řízení mimo jejich úřední hodiny a pro dobu ve dnech pracovního klidu.

Dá se předpokládat, že novela insolvenčního zákona bude bez problémů schválena. Lze tak snad jen uzavřít, že např. finanční instituce, které by bez uvedené změny byly nuceny zajistit také nepřetržitý provoz, mohou dále fungovat v dosavadní zavedené praxi.

Mgr. Karel Jandus, Mgr. Marta Ondačková

[P / R / K PROCHÁZKA RANDL KUBR](#)

Jáchymova 2
CZ 110 00 PRAHA 1
tel: +420 - 221 430 111

fax: +420 - 224 235 450

e-mail: office@prkpartners.com

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Licence LUC v podnikatelské strategii provozovatelů dronů](#)
- [Péče rodičů po novele od 1.1.2026](#)
- [K ukončování služebního poměru po novele zákona o státní službě](#)
- [Aktuality z práva internetu: kybernetická bezpečnost a online řešení sporů](#)
- [Zelené standardy pro výstavbu a renovace: jaké povinnosti přinese nová evropská úprava?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 25.: Započtení](#)
- [Zrušení bytového spoluvlastnictví včetně limitů soudní ingerence](#)
- [2. díl ze série Pravidla a odpovědnost při provozování zimních sportů: Povinnosti provozovatele při závodech a trénincích: zabezpečení tratí a oddělení veřejného a sportovního provozu](#)
- [Protokol o předání díla jako podmínka zaplacení jeho ceny a k možné změně soudní praxe](#)
- [Rozsáhlá novela rodinného práva účinná od 1.1.2026](#)
- [Judikatura: smluvní sjednání prekluzivní lhůty je obecně platné \(FIDIC\)](#)